

גיליון
צ"א

שומרי משמרת הקודש

אלול תשפ"ב

גיליון חודשי לחיזוק והתעוררות בענייני תפילה וכבוד ביהמ"ד

מלב אל לב

התבוננות לאור התקופה

חבר יקר!
שלום וברכה

ניסיתי פעם להציע לידיד מנת קינוח לאכילה, שאלתי אותו מה דעתו על טעימת רוג'ל בצירוף דג מלוח משובח? הלה הסתכל לעברי במבטי תמיהה, כלא מבין מה אני רוצה.

המשכתי לשאול שמא אינך מחבב הרינג? הוא השיב שכן, אך הצירוף המשוונה לא ערב לחכו.

ניסיתי שוב, ומה דעתך על טיבול וופלים טעימים במיונו מעולה, מלפפונים חמוצים מרוחים בשוקולד למריחה טעים, או אולי הזרקת קטשופ לתוך קוגל אטריות מהביל, תותים מתוקים על קוגל תפוז'א, הזלפת טחינה מעל עוגת גבינה מתוקה, רוטב פטר...?

הוא קטע את דברי בתחושת בחילה ולא נתן לי להמשיך - די...! חדל לך! אל תגעיל אותי בתפריט "המהולל והעשיר" שאתה מציע.

בתמימות מעושה המשכתי לשאול, אני רוצה להבין, מהיכרות רבת שנים שיש לי אתך, ידוע לי שהנך די מחבב מאכלים אלו, מכלאלה שהזכרתי, מעולם לא ראיתי שהנך סולד ומושך ירך מהם, לא הצעתי כאן שום דבר מאוס או שאינו ערב לטעמך.

הוא השיב - מדוע אתה עושה עצמך תם ושאינו יודע לשאול? וכי אינך מבין בעצמך, אין לי שום דבר נגד כל המאכלים שהזכרת, כולם ראויים וטובים, אולם השילוב ביניהם בצורה שציינת מעורר תחושת מיאוס וסלידה.

טעונים אנחנו באוצרות רוחניים עשירים וערבים לחיך, מהרגע שיהודי מתעורר משנתו ועד שיניח את ראשו להביא תנומה על עפעפיו מסובב הוא בתורה ותפילה, מצוות ומעשים טובים. אולם בד בבד עלינו לדעת כי אין לערב בין הקדשים.

בשעה שעומד האדם בתפילה, כשם שאין לו להסיח דעתו ולעסוק בעיסוקיו הפרטיים, כך אין לו לעסוק בלימוד התורה, אף שערכה רם ונישא ולא יסולא מפז, זמן תורה לחוד וזמן תפילה לחוד, אם יערב בין השניים הרי הוא נותן טעם לפגם ויצא שכרו בהפסדו.

כל שכן, כאשר בשעת התפילה נוטל הוא עלון לקריאה, עלון חשוב ויקר ככל שיהיה, אם עושה כך, מראה זלזול מחפיר בערך התפילה, היזכר לרגע בתפריט הדחוי שהוצע, על אף ששני הדברים ערבים כל אחד בפני עצמו, השילוב יחד גרוע ומאוס ביותר.

בלבי אני מאמין שאין הדברים נוגעים אליך, אך בכל זאת, הלא הדברים שאני כותב לך, כל תכליתם וייעודם לחזק ולעורר את חשיבות ערך התפילה, לא יתכן שתעייין בהם בשעת התפילה, הלא זועקת כאן סתירה מוחלטת, הנח את העלון שעה אחרת ואל תגרום לי להכשיל אותך.

מה שכתבתי את הדברים בתקופה זו, בחודש אלול, ראשית, עלינו לערוך חשבון נפש ולשפר את הטעון תיקון ושיפור. מלבד זאת, זה הזמן הראוי והמוכשר ביותר לשנות הרגלים שליליים, כעת רוח טהרה אופפת עלינו ממרום, אם בכל אופן הורגלנו בתופעה לא רצויה זו, כעת הזמן להתחזק ולהשיל נוהג משובש זה מעלינו.

עלה והצלח

מאחל בכל לב
ידיך ומוקירך

דברים אחדים

התחדשות

בכמה מיטורים, חוסר הנוחות מטריד אותי, אעדיף להישאר בחצב העכשווי, תודה לך. התגובה הצוננת של חנניה הדהימה את ידידיה.

- חנניה!... אינני מאמין למשע אוזני, אני מכיר אותך כבר שנים כאיש משכיל ונבון, חכם שעניין בראשו, זה עתה הנני שומע דברים שאינם מתאימים לאופיך כלל, אני חציע לך הצעה קסומה ונדירה שאינני יודע חתי תשוב, ואתה דוחה אותי בטיעוני הבל ונימוקי סרק, הייתכן שחוסר הנוחות הזמני יגבר על רווחה והרחבת הדעת לאורך זמן...?

חודש אלול הוא זמן נפלא לעריכת בדק בית ושיפוץ משמעותי בחיי האדם, לעצור את שטף הזמן ולהחליט לאן פני מועדות, הזדמנות פז לעלות על הסולם שיעלה אותנו למקום טוב ונעלה יותר.

כאן מגיע "החבר הטוב" הטמון בעומק הלב, חצן את ההתלהבות, מה לך כי תשרה, מדוע לך להתאמץ, המצב העכשווי אינו גרוע כל כך, הבט נא וראה את האחרים, הם נמצאים בחצב ירוד בהרבה, השאר את הכל כמות שהוא ללא שינויים.

במרכז חודש אלול קוראים אנו בתורה בפר' כי תצא: 'זכור את אשר עשה לך עמלק...' אשר קרך, להזהר מאותו 'עמלק' המקרר ומביא אדישות בלב האדם, מחלישו ומונע ממנו לחזק את בדק ביתו ביראת אלקים.

בימים אלו בהם חסדים בתפילה ותחנונים ובקשת סליחות, שמירת השתיקה בשעת התפילה, כח עוצמתי חזק לחידוש יסודי לבניין הרוחני של האדם, כאשר שלוש פעמים ביום מתייחד עם קונו ביראה, שעה זו מקודשת אך ורק אל בוראו, מרגיל את נפשו להתמסל כראוי, יקווה לעזרתו יתברך לשוב אליו כדברי הכתוב 'השיבנו ה' אליך ונשובה חדש' ימינו בקדם, נזכה לולו לכתובה וחתימה טובה.

זמן רב ניכר כי ביתו של חנניה טעון שיפוץ נרחב, הזנחה בת שנים נתנה את אותותיה, הסידור הישן כמעט ואינו מורגש בכל הבית, הצנרת לקויה, נזילות גרמו לעובש במקומות רבים, הטיח התקלף, לבנים רעועים ומטים ליסול, חרצפות לא מעטים בקועות ודרוש להחליפם, תאורת הבית פגומה ונוקסת לטיפול דחוף, ועדיין לא הזכרנו את רהיטי הבית שראו ימים ימים יותר לפני שנים רבות. כמה גורמים למראה הזנוח בביתו של חנניה, סיבה די מרכזית היא חוסר אמצעים, חנניה ניסה כמה פעמים לבדוק עלויות שיפוץ ותיקון, אולם כששמע את המחירים נסוג אחור, מאין לו סכומים עצומים כאלה, כשעלה בדעתו לעשות הוא בעצמו את העבודה נתקל בקשיים אחרים, אינו מוצא זמן מתאים לך, בהיותו עסוק וטרוד בפרנסת ביתו, גם כשהיו לו כמה ימים פנויים, התהוו עיכובים שונים. כך או כך, הביאו הנסיבות את חנניה להרים ידיים ולהשלים עם המצב, להתנחם בכך שאצל רבים אחרים מצבם גרוע יותר, הרגיל את עצמו להסתפק במה שיש.

צלצול הטלפון קטע את חנניה מהרהורי, על הצג הופיע שמו של ידידיה, זמן רב כבר לא שוחח עמו.

- שלום ידידיה, מה קורה?
- שמע חנניה! יש לי הצעה נפלאה עבורך, משהו מיוחד במינו. ידידיה נשמע מתלהב... נודע לי על שיפוצניק מקצועי, קבלתי עליו המלצות חמות מאת כמה ידידים שיצאו מאוד מרוצים מסמלכתו. ידיו ידי זהב, מוכשר, מבצע עבודות שיפוץ מורכבות בכל תחום, הוא יכול לתקן את הצנרת המקולקלת, בניית קירות גבס היכן שמתבקש, הוא גם חשמלאי מומחה שיכול לסדר לך את כל הדרוש תיקון, מתמחה גם בסידור וצביעה, יחליף את המרצפות השבורות, בקיצור, בעבודה מזורזת של שבועיים הוא יסדר את כל הנדרש, יתקן וישקם הכל מקצה לקצה עד לבלי היכר, אתה תקבל את ביתך כחדש.

וכאן מגיעה ההפתעה הגדולה... בעבר, כשביררת אודות עבודות שיפוץ נרתעת מהמחיר הגבוה אותו נדרשת לשלם, זה הביא אותך לנסיגה מהרעיון והוא נגזר מאחור, כעת קורה הלא יאומן, מדובר במשהו אחר לגמרי, העלות של כל השיפוץ מתחילתו ועוד סופו במחיר מגוחך ומצחיק, חנניה! מדובר כאן במקרה נדיר, אני רק מחכה לאישורך ומזמין אותו מידית.

- ידידיה, אני מודה לך מקרב לב על ההצעה, היא דווקא נראית די מעולה ומושלמת, אולם זה לא נראה לי כ"כ אקטואלי, בחשך שנים התרגלתי כבר למצב הקיים, קשה לי כעת לעשות שינויים גדולים כל כך, מה עוד שבמסך התקופה הקרובה איאלץ לשהות מחוץ לבית, סדר יומי ישתנה

חזקו ויאמץ לבבכם

האזרכת

ידידי דברים ראה עמ' ד'

רננו צדיקים

עבודת התפילה בצל צדיקי הדורות זי"ע

ויתפלל אברהם

עובדות והנהגות, שיחות קודש, אמרות טהורות, לעורר הלבבות בענייני תפילה וזהירות במורא מקדש מאת

הרה"ק רבי אברהם חיים זצוק"ל

אדמו"ר מ'שומרי אמונים' זי"ע, בעל 'חוקי חיים'

ליומא דהילולא - ה' אלול - תשע"ב

ברכת יישר כוח ותשר"ח על הגשת הדברים לדפוס בלוח"ח לזכות את הרבים:
הרב יצחק לוצקין שליט"א ה"ו - מנחם "אוצרות החיים" דחסידי שומרי אמונים,
הרב שמואל ו. שליט"א

בימי, לפני שנים הייתי נוהג לטייל קצת לפנות בוקר, והייתי מסתכל בתוך בתי המדרשות, וראיתי שיושבים יהודים זקנים משעה שלש לפנות בוקר ושופכים את ליבם להשי"ת, וגם אצלינו היו יהודים כאלו, שישבו בביהמ"ד משעה שתיים לפנות בוקר, והם לא היו יודעים אפילו פרק משניות, ובכל זאת היו שופכים את ליבם בשערי ציון ובמעמדות ובאמירת תהילים, וזה היה הכנתם, ומש"כ בימינו מוכרחים להקדים לדעת את החדשות וכדו'.

להתגבר על הטרדות בשעת התפילה

וזאת צריך לדעת שעל המחשבה אפשר להתגבר, שהרי מתוך כ"ד שעות יש שעות שהאדם ישן וכדו' וצריך לקחת לעצמו איזה שעה ולתת אותו להשי"ת, וכשיהודי מתרגל לזה אזי כבר אינו חושב כלום באותה שעה, ואפילו שיש לו כל מיני טרדות ושברון לב וכדו' ומבלבל את תפילתו. והוא שבור ורצון בדאגותיו, וא"כ האיך אפשר לגשת לומר פסוקי דזמרה שאומרים בו 'עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברגנה', ומוכרח להיות בשמחה וכמו שכתוב 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב', אמת נכון שהוא אינו דבר קטן אבל ההרגל נעשה טבע, וכמו שאומרים 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך', דהיינו 'נפש' הוא הרצון והמחשבה וכמ"ש 'אם יש את נפשכם', 'לבבך' הוא בשני לבבות שהוא גם בלב שמואל, וכן 'בכל מאודך', שצריך שיאמר בנפשו עכשיו הנני נותן שעה זאת להשי"ת ואיני חושב מכלום, ואפילו שאני שבור ורצון אבל עכשיו הנני נותן לה', וזהו העבודה הגדולה ביותר והתענוג הגדול ביותר להשי"ת כשיהודי הולך לעבוד את השי"ת בשמחה ולובש את התפילין ומשמח עצמו בה', ומברך הברכה שלא עשני גוי מתוך שמחה, ואח"כ מתבונן במילדות קצת עמוק יותר אזי יוכל להגיע מיד לידי שמחה, וזהו ענין של עבודה של מסירות נפש, ותיכף 'עבדו את ה' בשמחה', ואין קרבן להשי"ת גדול יותר מזה כמו שאמר דוד המלך ע"ה ככ"ל.

בשעת התפילה יחשוב, עכשיו אין כלום והכל בטל

...יגיש בזה המסירות נפש ויודע שעכשיו אני מתפלל ומדבר אל הרבש"ע, ועכשיו אין כלום והכל בטל כעת, אין עולם ואין פרנסה ואין אשה ואין בנים לא גוף ולא נפש ולא כלום אלא עכשיו אני מולך, והגם שהוא דבר קשה וכוונתו בו יגיעה, אבל באם יהודי עושה כן ומתרגל יום אחר יום, ויודע שזה הזמן הוא מוגבל לעבודת השי"ת... ובפרט עתה בזמן כזה שהוא הסתר בתוך הסתר, הן הסתרה הכללית של העולם, והסתרה הפרטית של כל אחד לבדו, ובאם מתגבר ומפריש זמן מסויים להשי"ת לעבדו מתוך שמחה, דבר זה חשוב לפני הקב"ה לאין שיעור וחקר יותר מעבודות גדולות ונוראות מהאבות שהיו בדורות הקודמות, וכמו שאמר האריז"ל בימיו שבכל דבר קטן שיהודי עושה הוא חשוב כדבר גדול בדורות הקודמים.

בעת התפילה יחשוב שהכל מכוחו של הקב"ה

וזהו 'ויגש אליו יהודה' הגשה לתפילה ולפיוס, צריך לעשות הגשה לתפילה שיבא בהכנה ויתבונן מי הוא ולפני מי עומד להתפלל 'ויאמר ב' כל מה שאני מדבר דיבורי התפילה לפניך הכל הוא מאדוני' רק מכח שנתת בי, ומכל העולם אין לי שום חפץ וענין רק בך, כמו שאמר דוד המלך ע"ה 'מי לי בשמים כשאנו עמך לא חפצתי כלום בארץ', 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני', עזריני שאוכל לדבר דיבורי התפילה באופן שיהיו באזני אדוני שלא אפנה לעולם אל שום בריה... ויתבונן האדם כיצד נראים ברכותיו, ויאמר לעצמו איך אתה אומר בלשון נוכח ברוך אתה ה' האם ניכר בך שאתה עומד לפני ה' שהרי אומר הברכה וכולו במקום אחר, וכן אומר שמע ישראל ומחשבתו משוטטת בענינים אחרים.

תפילה בשמחה

יש טועים [בין בחסידים ובין במתנגדים] הסוברים שהתפילה בימים אלו (-ימי סליחות וכו') צריך להיות בעצבות, אבל זה טעות גדול שעיקר התפילה הוא תמיד בשמחה גדולה, וכתב הבעש"ט שאפי' בט' באב התפילה צריך שיהא בשמחה, והבכיות בתפילות הם שיש קטעים שבהם א"א אפשר להתאפק ומגיעים לבכי, ואף זה הבכיות [והתשובה] צריך להיות בשמחה, והנה כאשר העבודה הוא מאהבה אזי היא בשמחה.

בכח תפילה כראוי, תורתו מתברכת שלא ישכחה

לא תהיה משכלה ועקרה בארץ את מספר ימין אמלא התורה הק' אומרת שכשיהודי זוכה ומתפלל בכונה הריהו כמו שאמר בגמרא 'חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללין שעה אחת וכו' מתוך שחסידיהם הם תורתם משתמרת ומלאכתם מתברכת, ובידושלמי אמרו 'תורתם מתברכת', ומבא ששכחת הלימוד היא בבחינת שיכול בנים, וזהו ההבטחה שבכח התפילה כדבעי לא תהיה משכלה וגו' שתזכור הלימוד ולא תשכחם שלא תהא בבחי' שיכול והמשיך הכתוב 'המוותי את כל העם אשר תבוא בהם', פי' שבכח התורה ותפילה אפשר לשברם ולהכניעם שלא יוכלו ח"ו למנוע ההשפעות.

האגרת האחרונה לכלל החסידים

אדר א' תשע"א, אל כל אנשי מתפללי בית מדרשנו בכל אתר ואתר הע"י בפקודת כ"ק מרן רבינו שליט"א:

לקבל כל אחד על עצמו ועל בניו לבלי לדבר בבית המדרש ואף בסביבות בית המדרש בשעת התפילה וקריאת התורה, וכדאי ללמוד ולעיין במאמר הזה"ק גודל מעלת השתיקה בבית המדרש ובעונש המדברים בעת התפילה. והוסיף: אחר שיש התעוררות בהרבה קהילות אשר קבלו עליהם לא לדבר כלל בעת התפילה, זהו דבר גדול מאוד, והוא סימן להתקרבות האוהל, ע"כ קבלו עליכם. ובזכות זה ישתיק ה' את כל המקטרגים והמשטינים, מחלות ודחקות מעלינו ולא ישלטו בנו כלל, ובזכות זה ישרה שכנה בינינו ויתברכו כל המקבילים עליהם בבני חיי ומזוני רוויית מתוך בריאות הגוף והנפש ומתוך הרחבת הדעת וכל טוב.

מתוך הנהגותיו בשעת התפילה

יג. במשך כל חזרת הש"ץ לא הוציא עיניו מן הסינוד ועמד בפחד ובמורא כמו שעומד באמצע תפילתו (עיין צעטיל קטן אות י"א).

יח. רבינו הרבה לענוק ולעורר שלא ידברו ח"ו באמצע שמונה עשרה וקדיש, והזכיר רבות לשון השו"ע שהש"ח גדול עונו מנשוא. מתוך עלון 'מסילות חיים'

להזהיר גדולים על הקטנים

אאמו"ר זצוקללה"ה (הרה"ק רבי אהרן בעל 'שומר אמונים' זי"ע) אפילו שהיה רבי והיה עסוק בעבודת התפילה, אעפ"כ היה משגיח עלי תמיד בקטנותי שאהיה נוכח בבית המדרש בעת אמירת קדושה, והשגיח תמיד עלי לומר קדושה יחד עם הציבור. ומזה צריך ללמוד היאך להתנהג עם הילדים הגדולים שכבר מותר להביאם לבית המדרש, שלא ישחקו בחוץ אלא יענו אמן וקדושה יחד עם הקהל... ואיני יודע מניין נלקח הפקרות כזאת להזניח את הילדים שיתהלכו בחוץ בעת התפילה.

כבוד שמים כנגד כבוד בשר ודם

אם נזדמן לפניך אדם חשוב כגון ת"ח באמצע חזרת הש"ץ וקדיש ומדבר לפניך, ואתה שריו במצוקה ומסתפק מה לעשות, באם לא תענהו, הריהו יתבזה שאינך שם לבך אליו, ובאם תענהו הרי שאתה מבזה את הקב"ה. על כן התבונן מי נדחה מפני מי, ומוטב שתמרזו לו בזה שאתה שם אצבעותיך על פיך כלומר שאי אפשר לדבר בעת ההיא, וזהו שהוא יתבייש מפניך הרי שילמד ממך שלא לדבר עוד באמצע התפילה, וגם שתמנע בעת ההיא הביזיון מהקב"ה, ובזכות שאתה מונע אחרים מלדבר, זכית לקדש שם שמים.

שיחת קודש בעניין תפילה בציבור וזהירות בזמן קר"ש

אבקש ממכם ברחמים, בכל הקהילות והחבורות ישנם שמקילים בענין תפילה בציבור, אחרי שמבליים לילות שלמים ממש, ומי שמבלה בלילה ויודע שגופו דורש יותר שינה, ויודע שח"ו יעבור על זמן ק"ש, הריהו עברין והיא מעוות לא יוכל לתקון, ומובא בזה"ק (ח"ג דף קפו ע"א) על העובר זמן ק"ש שנקרא פושע, ובאותו יום הוא ל"ע בחרם ובנידוי, ואפילו אם עסק במצוה כמובא שם בזה"ק שאפילו תלמידי רשב"י שהיו עוסקים במצוה, וקיימו מצות שמחת חתן וכלה בכל הלילה, שהשיאו יתום ויתומה, ולכן איחרו את זמן ק"ש ובכל זאת לא רצה הינוקא לגשת אליהם, באמרו כי הכי אולפא לי שכל העובר זמן ק"ש הוא בחרם, וכ"ש אותם שמאחרים לקום ואח"כ מתפללים ביחידות... ובכל אופן שהוא אפילו היה אוונס ואיחר לקום, בכל זאת ילך ויתפלל בציבור.

מעשה ומוסר השכל בצדו, בעניין תפילה בציבור

לפנינו מעשה שמענו מפי בעלי המעשה ובו מוסר השכל ודרך חיים תוכחת מוסר בדוקה ומנוסה. מעשה בשני אברכים שותפים אשר עלו לפני מושיעין ואוהבין של ישראל רבינו הק' זי"ע לבקש ברכה לפרנסה ועשירות, רבינו התנה עם שניהם תנאי כפול ומכופל שלעולם יתפללו בציבור, ובאם יקלע לידהם 'פרנסה' המונעת מלהתפלל במנין אפילו פעם אחת הרי שלא יגעו ב'עסק' זה כלל ואף ויוותרו על ההון הרב הנדמה לעיניהם שירוויחו באם יוותרו על תפילה בציבור. התברר השני שהשקיע באיזה עסק והפסיד זמן ק"ש נסיה את מזלו להתפלל בציבור (והרהר בליבו שממילא לא ידווח מהתעסקות בעסקים אחרים באשר כבר יש לו הבטחה ברורה מרבינו על עשירות ופרנסה) וחברו השני ענה שמחמת העסק' בו הוא נושא ונותן אינו יכול להבטיח על כך - רבינו לא ויתר ושוב הודיע את דברו שבאם יתפלל בציבור יהא לו פרנסה בהרחבה ואם לאו לאו. והנה לא עבר זמן רב, והחבר השני השקיע באיזה עסק והפסיד זמן ק"ש נסיה את מזלו כמה פעמים וראה שמדברי רבינו לא נפל ארצה, ואילו מדה טובה מרובה אצל הראשון שמסר את נפשו על תפילה בציבור, הוא פתח עסק פשוט יותר והצליח מעלה מעלה יותר מחברו עד אשר זכה להון רב.

בעבר גם יהודים פשוטים ידעו להתכונן לתפילה

אפילו יהודים פשוטים ודרי הכפרים, האיך היה נראה הכנתם לתפילה, אפילו

מבט אל התפילה

זוויות ראייה שונות על ענייני התפילה

וְאֵנִיחֵנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדָד

חש בטוב הרגיש שמעיה משועמם, הלימוד לבד ללא חברות היה מעבר ליכולותיו, גם לאחר כשבוע כחזור החברות, שמעיה שהורגל ביציאה מהמסגרת לא חזר אל המסלול במלואו. שמעיה נזכר כעת כי באותה תקופה נקרא אל המסגרת שהזכיר לו את מה שדובר לקראת תחילת השנה, הבטיח שיתחיל להשתפר, הוא אמנם ניסה והצליח אך לזמן קצר בלבד.

מחשבות נוגות עולים בלבו כעת כשנזכר בכמה פעמים במשך השנה החולפת בהם לא התנהג בדרך ארץ כלפי רבני הישיבה, לפעמים גם בעזות וחוצפה.

כמה ציפה מעצמו בתחילת השנה כי ישנה את מעשיו לטובה מקצה לקצה, בלבו היה בטוח כי ימי הילדות והרגליו מקטנות ספו תמו, נדמה היה בעיניו כי בשנה זו יזכי בגרות נפשית בכל התחומים, אולם כעת התמונה כה עגומה, וכי יש לו עדיין תקווה להשתנות, האם יתנו לו צוות ההנהלה סיכוי נוסף, הלא הם כל כך הסבירו לו בנעם, כל כך הרבה הבטיח לעצמו, מה יעשה עכשיו, לאן יפנה, וכי יש עבורו הזדמנות נוספת, האם יכול הוא פעם להצליח בחיים.

כשהגיע תורו, נכנס שמעיה בחיל ורעדה כשעיניו מושפלות לקרקע, בחדר ישוב ראש הישיבה, המסגרים ועוד מרבני הישיבה, שמעיה שהיה עד כה מדוכדך, לא ידע את נפשו, הוא עמד לפניו במלוא המבוכה והבושה. מוויית עיניו הבחין כי ראש הישיבה מחייך לעברו, גם שאר הרבנים מביעים סבר פנים יפות, כנראה עוד רגע אשמע את גור הדין ואסולק מהישיבה לצמיתות – הרהר בעצב, בדומיה המתין למוצא פיהם.

ראש הישיבה פתח בדבריו, שמעיה, מדוע פניך כה זעופות היום, מה קרה? ניכר עליך שאתה עומד בבעתה וחש מאוים.

שמעיה לא הגיב וחילה להמשיך. בשנה שעברה קראו לו לזמן, הצגנו בפניך את מצבך ומעמדך, הבהרנו לך ברורות כי אם חפץ אתה להישאר בישיבתנו עליך לשנות לחלוטין את כל התנהגותך ואת סדר יומך, במשך השנה עקבנו אחריו ועל מעשיו, אבקש מהמסגרת שיפטר את התוצאות. 'בתחילת השנה אכן ראיתי מהפך' – החל המסגרת להציג את הדברים. לעיניו המסתאות התרחש הפלא הגדול, שמעיה קם בכל בוקר לתפילה ועל פי רוב גם לומד לפני התפילה, מגיע לסדרי הלימוד בזמן, לומד בהתמדה, כמעט לא האמנו למראה עיניו. גם בהתנהגות, היינו רגילים כי שמעיה הוא עז פנים, הן כלפי צוות הישיבה, הן בחוסר נימוס ודרך ארץ כלפי חבריו, פראות והשתוללות היו מנת חלקו, כעת שינת את פניו כללי היכר, התנהגות במידות טובות ועדינות הנפש למופת.

בחקופה לאחריו, החלו המסגרים, סדקים נפרצו בחומות הברזל שהצבת לעצמך, היו חסורים בסדרי התפילות בישיבה, סדרי הלימוד לקו בחסר, איכות ההתמדה ירדה בהרבה, ועוד, במקביל גם ההליכות הנעימות השתנו במשך הזמן ולא כל כך לטובה.

אולם לצד כל זאת, ראיתי את הכוונה הטובה, את ההשתדלות והמאמץ שלך, כמה פעמים לאחר שהייתה ירידה כשנקראת אלי, הבעת רצון בכנות להתחזק ולהשתפר, היו פעמים שהצלחת יותר היו כאלה פחות, לסיכום ניתן לומר במפורש, שגם אם ציפינו ממך ליותר, בכל זאת ברור מעל כל ספק שכלפי השנה הקודמת ישנה התקדמות ניכרת, אמנם כדי להיעדר לשנה הבאה נצטרך להגיע להבנות ולסדרים מחודשים, למנוע משברים ונפילות נוספים בדומה לאלו מהשנה החולפת.

חודש אלו, כל יהודי מתחלחל בעמדות לקראת יום הדין, לגד העיניים עומד במוחש דברי דוד המלך בתהלים 'סֶמֶךְ מִפְּחָדְךָ בְּשִׁיר וּמִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ נִגְדָה נִגְדָה עֹלֹת בְּלִבּוֹ, כִּי צַד אֲגִשׁ שׁוֹב לִימֵי הַדִּין, הֲלֹא בִשְׁנֵה שְׁעָבְדָהּ הַבְּשָׁחִיתִי לְהִיטִיב אֶת דְּרָכִי, קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי קְבָלוֹת טוֹבוֹת, הֵייתִי בְּטוֹחַ כִּי מִה שְׁעַבְדָּ אֵין, וְהִנֵּה לֹא עָבַר זָמַן רַב וְחֹזְרֹתִי שׁוֹב אֶל מַעֲשֵׂי הַקּוֹדֶשִׁים, נִיחָק לְדוֹגְמָא אֶת הַנּוֹעַץ לְעֵינָיו לְקִרְאָת תְּחִילַת הַשָּׁנָה הַבְּשָׁחִיתִי כִּי אֲשֻׁמֶר לֵךְ כְּבוֹד תְּחִילַת הַלַּיְלָה וְלֹא אֲשִׁיחַ שׁוֹם דִּיבּוֹר מִתְחִילַת תְּחִילַת וְעַד סוּפָה, הַקְּבָלָה הַטּוֹבָה נִשְׁמָרָה בְּמִלּוּאָה לְזֶמֶן קָצֵר בְּלִבְד, הָאֵם יֵשׁ תְּחִילַת וְעַתָּה לְקַבֵּל שׁוֹב וְאִחֶיךָ שׁוֹב לְהִיטֵל, מִה לִי וְלֹאֲתָ, כִּךְ אוֹכֵל אֶת עַצְמוֹ בְּהִרְהוּרֵי יֵאוֹשׁ.

מחשבות אלה ודומיהם אינם נובעים מ'פחד הדין' ומיראת שמים, מקורם מהיצר הרע המנסה בכל כוחו להחטיל ולהכשיל ולהחליש כל חלקה טובה, מחכיש ומשכיח מן האדם את ההתקדמות והעלייה שהיו לו במשך השנה.

לגופו של דבר, יעמוד האדם עם עצמו ויתבונן מעט, הלא בקבלה הטובה וההתחזקות משנה שעברה, אף עם לא עמד בה לאורך כל ימות השנה, ראשית דבר, הרי מל מקום התחזק לתקופת זמן, וכי דבר קל הוא. שנית, גם כשנחלש לאחר זמן, ניסה כמה פעמים לשוב ולהתחזק, זמן, שפנל לאחר מכן, הלא בעיני הקב"ה חשוב כל ניסיון תקומה של האדם וערכו לא יסולא מפיו. באשר לטענת היצר המסית והמסית, בין כה חזרת לאותה נקודת מוצא כמו בתחילת שנה שעברה, במבט שטחי נראית הטענה יצוקה וקביעת עובדה גמורה, אך במבט נרחב נראה כי טענה זו בשקר יסודה, אין ספק כי אחד שקיבל על עצמו קבלה טובה ברצינות בשנה שעברה, גם אם נפסקה העשייה במהלך, מכל מקום בלב ובמחשבתו השתן המבט והמחשבה על כל הנושא, חד משמעית ניתן לומר כי נקודת המוצא עומדת בעלייה ביחס לשנה קודמת, זאת נשכיל להבין אם לא נאזין לעצת היצר המייאש.

לא באנו להכחיש את הנחיצות והוצרך לשפר את ההתחייבות והקבלה הטובה למשך השנה הבעל"ט בצורה יסודית יותר, אכן, כן, נבדוק את נקודות הכשל וננסה בכל כוחנו ומאודנו להתגבר עליהם, ונקווה לטוב בעזרתו יתברך להצליח לעמוד במשימה הקדושה לשמור על כבוד התפילה ולקדש שם שמיים, בזכות זאת נוכל לכתובה וחתימה טובה שימלאו כל משאלות לבנו לטובה, שנה טובה ומתוקה בכל מילי דמיטב.

כשראה שמעיה את המודעה בישיבה כמה שבועות לפני סיום זמן הקיץ, נהיה לו לא טוב, המודעה בישרה כי על מנת להישאר בזמן הבא בישיבה, הבהורים אמורים לערוך סדר קבלה מחדש, צוות הישיבה ישקול על כל אחד ואחד האם מקומו בישיבה, לכן על כל תלמידי הישיבה להיכנס בימים הקרובים ללשכתו של ראש הישיבה של"א. לגד עיניו עלה רקע דומה משנה שעברה, כעת חש שמעיה רתת ורעדה, מה יגידו לו עכשיו, מה יהיה, האם יתכן להגיע שוב להסכם, האם יאמינו לו לאחר כל העבר "העשיר" במשך השנה החולפת, שמעיה היה כל כולו לחוץ ומדאג. בבת אחת צפו ועלו בראשו זכרונות מתחילת השנה הקודמת.

כבר מתחילת כניסתו של שמעיה לישיבה, ידעו בהנהלה כי עומד בפניהם חיק לא קל, בעברו של שמעיה היתה רשומה היסטוריה ארוכה מהתנהגותו בישיבה קטנה שגרמו הרבה כאבי ראש לצוות הישיבה, שמעיה לא היו מהמסוגלים ללמוד רצופות בסדרי הישיבה, אך לא בזאת בלבד הצטיין, הוא לא שקט על שמריו, תעלולים שונים נרשמו על שמו, נהג בחוסר דרך ארץ כלפי רבני הישיבה, גם חבריו לא ידעו הרבה נחת בחברותו, פעמים רבות סולק מהישיבה והושב לאחר הבטחות חוזרות ונשנות, כך עד הפעם הבאה וחוזר חלילה.

כאשר הגיעה תקופת ההרשמה לישיבה גדולה, התוצאות היו בהתאם, שמעיה שלח טפסי הרשמה לכמה ישיבות, אך לא קיבל אף מאחת מהם תשובה חיובית. כשביקר על מה ולמה, נדחה בתשובות דחוקות כמו 'יש לנו הרשמה גדולה מדי', 'המסגרת של משה לאה', 'אולי בשנה הבאה...' וכו'. שמעיה שהבין היטב את משמעות הדברים פנה לעזרת קרוב משפחה – עסקן ציבורי הידוע בקשריו הענפים עם ישיבות, שישפיע עבורו ויפעיל לחץ על אחת הישיבות הטובות, אותו קרוב הבטיח שיתחיל בכל יכולתו, לא לפני שהזהיר את שמעיה כי אם לא ישנה את דרכיו בצורה החלטית אפסו סיכוייו להתקבל באותו מקום, שמעיה הבטיח ואכן לאחר התחייבויות והסכמים שונים הצליח שמעיה להתקבל בישיבה.

בתקופה הראשונה אכן הראה שמעיה את כוחו, הוא שמר על עצמו והשתדל למלא את תפקידו, הוא התייצב בסדרי הלימוד והתפילות בישיבה במלואם, עמד בצצינות בכל תקנות הישיבה ולא חרג מהם כמלוא נימה. שמעיה עמל לרצות את צוות הישיבה כפי שהוזהר מראש, הוא חשש וחרד פן ימצא עצמו מחוץ לישיבה, בכל מאודו לא חפץ היה להיטלטל מחקום למקום.

אולם לאחר כמה חודשי קליטה והסתגלות מחקום, היות ומשובת נעוריו עדיין לא פסחה ממנו, החל פה ושם במעשי קונדס כאלה ואחרים, שמעיה נקרא מיד לחדרו של המסגרת, שם נדרש לחדול לאלתר מעשיו אם רוצה להימצא בין כותלי הישיבה, האיום היה ברור ושמעיה חזר למסלול, ושוב עד הפעם הבאה. במשך השנה נשלל לביתו כמה פעמים, טוב הבטיח, עומד בתקנים למרן זמן קצר ולאחר מכן שוב חריגה.

לקראת סיום שנת שיעור א' נקרא שמעיה לחדרו של ראש הישיבה, מיד כשנכנס נבהל שמעיה, לצד ראש הישיבה ישבו המסגרים, חלק מרמ"י הישיבה, גם מנהל הישיבה נכח במקום. 'מה הם רוצים ממני' – התחלחל.

ראש הישיבה פתח בדבריו, אתה יודע שמעיה שהכנסנו אותך לישיבתנו בתנאי קודם למעשה, כי עליך לעמוד בדייקנות בסדרי הישיבה ולציית לתקנות הישיבה, בנוסף לכך שייבתנו מושתתת על הנהגות והליכות נאותים, כראוי וכיאות לבן תורה חסידי, השתוללות ופראות אינה תואמת כלל ורחוקה מאוד מדרךנו, יציאות חריגות מחותלי הישיבה למקומות מפורקים וסותרות את השקפת עולמנו.

במשך השנה החולפת, בהתנהגותו הכללית היו הרבה עליות ומורדות, פעמים רבות מידי נקראת אל המסגרת לשנות את דרכך ואף סולקת מהישיבה, הבטחת שוב ושוב לשפר את דרכיך והם יושמו לפרק זמן קצר בלבד.

שמעיה היטב שמעיה! התלבטנו הרבה, שקלנו והתחבטנו עוד ועוד, האם יש טעם להשאיר אותך בישיבה לשנה הבאה, לאחר שביטבט על המדוכה וליבנו לעומק את הנושא, החלטנו צוות ההנהלה להעניק לו הזדמנות נוספת, בה תוכל להוכיח את עצמך ולשנות כללי את אורחות חייך ואת סדר יומך, כך גם בכללי דרך ארץ הראויים לבן תורה חסידי הנקטן טעון שיפור מידי דוחף, צוות רבני הישיבה יהיה מוכן לעמוד לימינך וליסייע לך בכל הנדרש, אתה רק צריך להראות רצינות, אנו סומכים עליך שאם תרצה באמת תרגע רחוק ולהיטגים גבוהים, אנו מאחלים לך הצלחה בסייעתא דשמיא, וה' יצליח בדרכך.

שמעיה יצא נסער מחדרו של ראש הישיבה, בלבו גמלה החלטה נחרצת – זהו זה! נגמור המשחקים, הוא כבר אינו ילד או בחור צעיר, בעוד חודשיים ימלאו לו שמונה עשרה שנים, זהו גיל מאוד משמעותי לחיים, הוא יעשה ככל יכולתו להוכיח לכולם כי שמעיה שווה משהו, הרבה מעבר למה שהם מכירים אותו עד היום.

שמעיה נעצר מהורהר על יד לוח המודעות, הלא בדיוק כך הבטיח לעצמו בתחילת שנה שעברה.

האמת ניתנת להיאמר כי בתחילת השנה השתדל מאוד והתאמץ בכל כוחו, הגיע לתפילה בזמן, התייצב בתחילת הסדרים בלימוד, נמנע מכל מיני מהלכים שליליים אותם היה נוהג בעבר, בקיצור התנהג כבחור למופת על כל המשתמע מכך. צוות רבני הישיבה הבחינו מיד בשינוי לטובה והחמיאו לו על כך, המילים הטובות נסכו בו עידוד ותמריץ להמשיך בדרך זו. ההבדל המהותי בין הפעם הזאת לכל הפעמים הקודמות בהם החל שמעיה בהנהגה טובה, לשעבר ההטיה להתנהגות טובה היתה מתוך לחץ פנימי ורתיעה מלהימצא מחוץ למסגרת, הפעם הייתה זאת החלטה מתוך רצון פנימי אמיתי של שמעיה.

אולם עם כל הרצון הטוב, לאחר תקופה קצרה החלו סדקים ראשונים. שמעיה הגיע לתפילה באיחור לאחר שאיחר לישון בגלל שמחה משפחתית, הדבר קרה שוב פחות משבוע לאחר מכן. שמעיה איחר שוב לתפילה מחמת סיבה כלשהי, כשה קרה בשלישית והפעם לא סיבה מצודקת, נגרם לשמעיה משבר וחולשה מסוימת, בעיניו נראה היה שזה כבר וגדול מדי לכוחותיו, בכל זאת ניסה שוב להתחזק ולחזור למסלול אך הוא לא עמד בזה זמן רב.

כך גם בסדרי הלימוד, בתחילת השנה הוכיח שמעיה השקעה רצינית הן בנכחות מלאה בסדרי הישיבה, הן בהתמדה, אולם בהמשך הזמן כשנעדר החברותא כי לא

התפילה לאור הפרשה

ענייני תפילה
הנלמדים מפרשת
השבוע

בהישג יד

פרשת נצבים - כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו

ואם לא במשך כל שעות היום לכה פבחלקם. והנה מגיעה שעת התפילה, שעה זו שפונה האדם מכל עיסוקיו, בשעה זו מתייחד עם קונו, תולה עיניו בבוראו בהודאה על העבר ובקשה על העתיד, אסורק יתבונן קמעה במהות ובגודל ערך הדבר בו הוא מתעסק בשעה זו, אם ישהה שעה קלה ויכוון לבו אל מעשיו בשעה הקרובה, הלא כאן ימצא את כל אשר אהבה נפשו, אהבה ויראה ודבקות בה, התבוננות בגדלות הבורא בעולם העשייה ובעולמות העליונים, כמה עניינים נשגבים מחקיימים בשעה קצרה זו, מלבד התחינה והבקשה למילוי כל צרכיו ומשאלותיו. כל אלו קרובים אל האדם כל כך, בפיו ובלבבו ממש ובהישג יד, אם רק יתבונן וישית לבו, בפרט ובמיוחד בתקופה זו - חודש אלול, חודש הרצון, ימי הרחמים והסליחות.

פרשת נצבים קטנה בכמותה וגדולה ועשירה באיכותה ובתוכן אמריה, יסודות החיים של היהודי טמונים בתוכה. פרשת התשובה ובה ההבטחה האלקית הנצחית וזמל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך. האף אומנם כי בפשוטו של מקרא ביארו המפרשים שהיא הבטחה לעתיד לבוא, אך כבר קישרו דורשי רשומות פסוק זה לחודש אלול בראשי תיבות א'ת ל'בבך ו'את ל'בב. בהמשך מצווה התורה ואתה תשוב ושמענת בקול ה'... כי תשמע בקול ה' אלקיך לאהבה את ה' וחקתיו וכתובתה בספר התורה הזה כי תשוב אל ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך.

במדרש רבה בתחילת פרשה זו דן בהלכות תפילה, מפרשי המדרש מבארים את השייכות והקשר לפר' נצבים מצד הפסוק 'בפיך ובלבבך לעשותו', שהוא רומז לתפילה הנעשית בפה ובלב. כיון שכך נראה את תחילתה של פרשה זו, אמרה תורה 'כי תמצוה ה' את ה' אלקיך לאהבה את ה' לא נפלאות הוא ממך ולא רחקה הוא, לא בשמים הוא לאמר וגו', כלומר אף שהתפילה נשגבה ונעלית ביותר ועולה עד לשמי השמיים, מכל מקום ביכולת כל אחד להשיג אותה ללא קושי ואין צורך להתייגע ולחשוב 'מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשה'. אלא 'כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו', פתח לבך והרחב פיו ותעשנה.

במשנה תורה דרשין סמוכים לכו"ע. סמוך לפרשה זו אמרה תורה את פרשת הבחירה, ובתוך הדברים: ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב וגו', אשר אנכי מצוה היום לאהבה את ה' אלקיך ללכת בדרךיו ולשמור מצותיו וחקתיו ומשפטיו... ובחרת בחיים... לאהבה את ה' אלקיך לשמע בקול ה' ודבקה בו כי הוא חייך וארך ימך, ובתרגום יונתן: היא חייכון בעלמא הדין ואוגדות יומיכון בעלמא דאיתי - [היא חייכם בעולם הזה ואורך ימיכם בעולם הבא]. כאמור ע"י התפילה יש לנו בהישג יד וקרוב ללבנו ולפנינו את המצוות היקרות כל כך: לאהבה את ה' אלקיך לשמע בקול ה' ודבקה בו, ובהם חיינו וקיומנו: כי הוא חייך וארך ימך, חיי עולם הזה וחיי עולם הבא.

כאמור, דברים אלו מחזקים את לב האדם לתפילותיו בכל ימות השנה, אך באופן כפול ומכופל נוגעים הדברים לתקופה קדושה זו ימי הרחמים והסליחות ימי תשובה, בהם מרבים אנו בתפילות ובבקשות תחנונים מאת אבינו מלכנו בוראנו יוצרנו, בתפילותינו בפרק זמן זה קובעים ימי יסודות איתנים לחיינו הרוחניים והגשמיים לכל ימות השנה החודשה הבאה עלינו לטובה, נחזק את לבבנו כי הדברים קרובים אלינו מאוד, בפיו ובלבבנו לעשותם, כן יעזרנו ה' ויעיל לפנינו תחנונינו וישמע שוועתנו ויקבל תפילותינו להיושע בדבר ישועה ורחמים.

שלום ר' פישל קלמן, זמן רב לא ראיתי אותך, שמח לפגוש בידך טוב. אני רואה שאתה נגרר עם שקיות כבדות, מתנשף ומזיע. - 'אכן כך זלמן נטע, ראייתך לא מטעה אותך ב"ה' - מרירות נשמעה בקולו של פישל קלמן. כך זה אצלי מדי שבוע בשבוע, מיום רביעי אני מתחיל לערוך קניות לשבת. הסיבוב מתחיל אצל בער'קה בעל חנות הדגים, שם ניתן להשיג דגים טריים שהגיעו זה עתה מהשוק, אמנם המחיר יקר מעט, אך הלוא ידוע שכל מזונות האדם קצובים חוץ מהוצאות שבת ויום טוב, משם אני פונה לקצה השני של העיר אל האטליז של ליבל הקצב, גם שם ניתן לקבל עופות טריים ונתתי בשר שנשחטו מקרוב, לאחר מכן אני ממשיך לכיוון הירקן לקניית פירות וירקות למשך השבוע הקרוב. למחרת אקנה מעדנים ומטעמים נוספים לכבוד שבת המלכה, ביום שישי אלך למאפייה בשכונה אחרת לקנות חלות ומיני מאפה, במקום אחר עלי לרכוש מצרכים נוספים, כמו כלי בית, מוצרי ניקיון ועוד, כך אני מתרוצץ בכל שבוע במשך שעות ארוכות, לפעמים בחום לוהט ופעמים תחת גשם שוטף, ברוך ה' אני מתלונן, אך כעת תבין מדוע אני נראה מיוגע ומוותש כל כך.

- צר לי עליך ידידי היקר, אך הנני עומד תמה ומשתומם, אני רואה כמה אתה מתייסר ומתייגע, בזמן שהנך יכול לחסוך מעצמך התאמצות וטרחת מיותרים.

- למה כוונתך? וכי לא אערוך את הקניות והרכישות הנדרשות לצרכי הבית, או אולי אתה מציע שמישהו יעשה זאת עבורי, איך אוכל להגיע אליהם ללא העמל והיגיעה?

- האם ביקרת פעם בסופרמרקט 'הכל בהישג יד'? - הייתי שם, המקום סמוך מאוד למקום מגורי, לעיתים רחוקות אני נכנס לשם, קונה מדי פעם איזה מוצרי כלשהו.

- כעת אני נדהם ומופתע עוד יותר, אתה גר קרוב כ"כ למקום הקניות הגדול בעיר, אנשים באים ממרחקים לערוך שם קנייה נרחבת לכל צרכי ביתם, דגים ובשר, פירות וירקות, מוצרי חלב, מיני מאפה ומשקאות, מיני מתקה וחטיפים, מוצרי ניקיון, כלי בית, כלי עבודה, צעצועים ומשחקים לילדים, והרשימה עוד ארוכה, ואילו אתה אינך יודע כלל במה מדובר?

- מה אתה אומר? מעולם לא נכנסתי פנימה, היא הייתה נראית לי חנות קטנה, חשבת שהם מוכרים כמה מוצרים בסיסיים ותו לא, כך ראיתי בפתח הכניסה, לא עלה על דעתי להיכנס יותר לעומק ולראות את כל מה שאתה אומר, ומה עם המחירים, כנראה גבוהים ויקרים?

- לא ולא! להיפך, המחירים הכי זולים בשוק, לא תמצא מקום זול יותר, החנות כשמה כן היא 'הכל בהישג יד', ובצורה הכי נוחה ונגישה, מהיום ואילך חסל התרוצצות ויגיעה מיותרים.

חלק מרכזי ובוטל ממצוות ה' המקיפות את האדם בכל עת ובכל שעה, הם מצוות התלויות בלב, כמו מצוות יראת ה', מצוות אהבת ה', דבקות בה', תשובה, יהודי חושב אימתי והלואי שאזכה להיות כמו שכתב הרמ"א (בהגה הראשונה אור"ח סי' א) 'שויתי ה' לנגדי תמיד, הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלקים, ע"כ.

וידוי דברים

חודש אלול זמן לחשבון הנפש ותיקון המעשים.

מערכת 'שומרי משמרת הקודש' הוקמה בעזרשי"ת מתוך רצון טוב לזכות את הרבים בחיזוק והתעוררות שמירת כבוד התפילה לקדש שם שמיים.

אחת מהדרכים לחזק ולעורר את הציבור, היא ההוצאה לאור של עלון חודשי זה, ובו מגוון מאמרים בחיזוק לשמירת הדיבור בשעת התפילה בפרט ולעורר בענייני תפילה בכלל, כאשר תחזינה עיני הקוראים והמתחזקים מידי חודש בחודשו בסייעתא דשמיא, רבים מעידים על שיפור ניכר והתחזקות גבוהה בנושאים אלו הודות למאמרי הגיליון.

מכל מקום בזמן חשבון הנפש, מוטל עלינו לבחון בהרחבה את כל התוצאות וההשלכות.

ישנם אלה אשר מחוסר מחשבה נוטלים עלון לידם בשעת התפילה ואינם שמים על לב, כי בכך מזלזלים בכבוד התפילה, מרוב ריכוז בקריאה ממלמלים תיבות התפילה ללא מחשבה וכוונה, אינם מאזינים לחזרת הש"ץ, נמנעים מעניית בהוב"ש אמון, יהא שמיה רבא וקדושה, אינם מטים אונם לקריאת התורה וכו' וכו'.

לאור כל זאת, מחשבה שקולה ורצינית עלתה בלבנו, לצד כל המעלות הטובות הכרוכות בהוצאה לאור של גיליון זה, אולי מן הראוי לחדול מלהדפיסו יותר, כך נמנע לכל הפחות מכשול מתחת ידינו.

מאידך, הלא רבים מתחזקים ומתעוררים מתוכן העלון, על כן הלכנו בשיטת רבי יוחנן בן זכאי שאמר: אוי לי אם אומר אוי לי אם לא אומר אם אומר שמא ילמדו הרמאין ואם לא אומר שמא יאמרו הרמאין אין תלמידי חכמים בקיאין במעשה ידינו, ... אמר רב שמאל בר רב יצחק אמר רב יהודה קרא אמרה 'פי ישרים דרכי ה' וצדקים ילכו בם ופושעים יפְּשְׁלו בם' (בבא בתרא פט:). עלינו להדגיש ולהבהיר במסירת מודעה זו, גיליון זה יוצא לאור אך ורק לחזק ענייני התפילה ושמירת כבודו וקדושתה, ומיותר לומר שלא לצד ההפך ח"ו, על כן ישים הקורא עיניו לבקשה זו, אם הוא באמצע התפילה לכל יעיין בגיליון זה בשעה זו. כמו"כ למען תיקון העניין הבלטנו וקבענו בקשה זו בהדגשה בעמ' א'.

ויהי רצון שכל מעשינו יהיו להגביר כבוד התפילה ולקדש שם שמיים, ולא ייגרם מכשול ותקלה ח"ו מתחת ידינו.

גיליון זה נתרם ע"י ידידנו

בנש"ק הר"ר יוסף גולדמן שליט"א

לע"נ זקינו הרה"ק רבי יחיאל מיכל זי"ע

בן הרה"ק רבי יצחק זי"ע

המגיד הק' מזלאטשוב

נלב"ע כ"ה אלול תקמ"א

ת.צ.צ.ב.ה.

י"ל ע"י מערכת 'שומרי משמרת הקודש'

לחיזוק והתעוררות בענייני שמירת הדיבור בשעת התפילה

פסק: 03-6180410 • דוא"ר: shmh5775@gmail.com

צידה לדרך

מן החפץ חיים זצ"ל (יומא דהילולא - כ"ד אלול) נקלע פ"א לבית כנסת מסוים להחפץ להחפץ, ונזכר לראות שציבור המחפלים שם מדבר באמצע התפילה, כמובן שהם לא ידעו והכירו מי שוכן כעת בבית כנסת, המשיכו לפספס מבלי שמישו: מוחה. עלה החפץ חיים לומר דברי מוסר לציבור שנכח במקום ואמר: כשאבא לעולם האמת ויאמרו לי איך זה נהנה שבמקום דבר באמצע התפילה בבית הכנסת ולא מחוית על כוונתו מדוע לכם, שאוכל לומר בבית דין של מעלה, שהזהרתי ומחיתי בכס על עיון חמור ז"ל, ובכך אצא שם נקי מחובת האחריות למעשיכם.

מאיר עיני ישראל עמ' 418